

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Daniely Zemanové v právní věci navrhovatele: **A. P. C.,** zast. doc. JUDr. Miroslavem Černým, Ph.D., JU. D., advokátem se sídlem U Teplárny 1212/9, Praha 5, proti odpůrci: **Státní pozemkový úřad,** se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3 – Žižkov, ve věci návrhu na obnovu řízení proti rozhodnutí odpůrce ze dne 6. 1. 1997, čj. OPÚ 550/93-13, v řízení o kasační stížnosti navrhovatele proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 9. 2016, čj. 57 A 87/2016-32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Stručné vymezení věci

[1] Projednávaná věc se týká restitučních nároků navrhovatelova právního předchůdce z 90. let 20. století. Tehdejší Okresní pozemkový úřad v Rakovníku dne 6. 1. 1997 rozhodl podle § 9 odst. 4 zákona č. 195/1993 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, resp. úplného znění tohoto zákona vydaného zákonem č. 229/1991 Sb. (dále jen „zákon o půdě“), o tom, že původní navrhovatel A. C. (předek nynějšího navrhovatele) není vlastníkem specifikovaných nemovitostí. Navrhovatelův předek nebyl úspěšný ani v soudním řízení o opravném prostředku proti rozhodnutí správního orgánu, které bylo vedeno podle tehdejší části páté občanského soudního řádu:

Krajský soud v Plzni tehdy rozhodnutí okresního pozemkového úřadu potvrdil rozsudkem ze dne 9. 12. 1997, čj. 30 Ca 56/97-30. Ve věci následně rozhodoval i Ústavní soud, který odmítl ústavní stížnost proti tomuto rozsudku pro zjevnou neopodstatněnost (usnesení ze dne 15. 4. 1999, sp. zn. III. ÚS 188/98). Odpůrcem je nyní Státní pozemkový úřad, neboť působnost pozemkových úřadů ve vztahu k zákonu č. 229/1991 Sb. na něj s účinností od 1. 1. 2013 přešla na základě § 3 odst. 1 původního znění zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu.

[2] Nyní navrhovatel tvrdí, že vyšly najevo nové důkazy a skutečnosti, které bez jeho viny nemohly být v původním řízení uplatněny. Předku navrhovatele (zemřelému dne 21. 8. 2002) bylo totiž v roce 2016 uděleno *in memoriam* čestné občanství městyse Slabce za bezúhonnost a zásluhy v době nacistické okupace. Proto navrhovatel žádá o obnovu řízení před krajským soudem. Krajský soud tento návrh odmítl jako nepřípustný usnesením označeným v záhlaví podle § 111 a § 114 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť původní řízení směřovalo proti rozhodnutí správního orgánu.

II. Kasační stížnost

[3] Navrhovatel (dále jen „stěžovatel“) podal dne 2. 11. 2016 kasační stížnost, kterou se domáhá zrušení usnesení krajského soudu. V kasační stížnosti tvrdí, že byl nucen se obrátit na soud s návrhem na obnovu řízení, protože ve věci jeho předka bylo již jednou pravomocně rozhodnuto a veškeré další lhůty restitučních zákonů dávno uplynuly. Je přesvědčen, že jsou u něj beze zbytku splněny podmínky pro obnovu řízení. Nelze podle něj na jedné straně uznávat, že byla spáchána nespravedlnost (dodatečným udělením čestného občanství jeho předkovi), a na straně druhé dále vydávat soudní rozhodnutí, kterými je stejná nespravedlnost potvrzována. Stěžovatel dodává, že pokud současný zákon skutečně neumožňuje zjednat v daném případě nápravu, jak tvrdí v odůvodnění napadeného usnesení krajský soud, pak může soud věc předložit k Ústavnímu soudu.

[4] Odpůrce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] V posuzované věci odmítl krajský soud návrh jako nepřípustný a věcně se jeho obsahem nezabýval. V takovém případě lze kasační stížností logicky napadat pouze zákonnost samotného odmítnutí [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.], nikoliv věcnou stránku případu. Proto NSS hodnotil, zda krajský soud správně odmítl návrh a zda odmítnutí odůvodnil přezkoumatelným způsobem.

[6] Kasační stížnost je nedůvodná.

[7] Podle § 111 s. ř. s. *řízení ukončené pravomocným rozsudkem se na návrh účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez jeho viny nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, popřípadě bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce, jestliže výsledek obnoveného řízení může být pro něj příznivější.*

[8] Stěžovatel je přesvědčen, že krajský soud měl obnovit řízení, které jeho předek vedl proti rozhodnutí tehdejšího okresního pozemkového úřadu a které krajský soud ukončil rozsudkem z 9. 12. 1997, a to proto, že jeho předku bylo posmrtně uděleno čestné občanství české obce a historici zjistili, že se aktivně zúčastnil boje za zachování celistvosti a osvobození Československé republiky v době druhé světové války. Podle názoru stěžovatele jde o skutečnosti, které bez své viny nemohl v původním řízení uplatnit a které jsou důvodem obnovy řízení podle § 111 s. ř. s. Tyto úvahy stěžovatele nejsou správné.

pokračování

[9] Stěžovatel sice správně cituje základní podmínky řízení o obnově řízení podle soudního řádu správního, opomíjí však další ustanovení, která toto řízení upravují. Ustanovení § 114 s. ř. s. totiž upřesňuje, kdy je takový návrh přípustný. Jde o typově vymezený okruh původních řízení, která lze obnovit. Podle § 114 odst. 1 až 3 *obnova řízení je přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení a) o ochraně před zásahem správního orgánu, b) ve věcech politických stran a politických hnutí. Obnova řízení není přípustná proti rozhodnutí o kasační stížnosti. Obnova řízení není dále přípustná, směřuje-li návrh jen proti důvodům rozhodnutí nebo proti výroku o nákladech řízení.* Na základě metody logického výkladu (tzv. důkaz z opaku) není v jiných typech řízení obnova řízení možná. Takovým jiným typem řízení je i řízení proti rozhodnutí správního orgánu (tedy obnova řízení proti rozhodnutí Okresního pozemkového úřadu v Rakovníku). Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, nejsou-li splněny podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný.* Krajský soud své usnesení založil právě na všech těchto shora citovaných a zcela jasných ustanoveních zákona; k tomu citoval i z judikatury NSS. Důvody svého rozhodnutí srozumitelně a přezkoumatelným způsobem formuloval, stěžovatel s těmito závěry ostatně sám polemizuje. Proto NSS neshledal pochybení krajského soudu či nezákonnost napadeného usnesení.

[10] Ačkoliv NSS nijak nezpochybňuje skutečnosti, které stěžovatel v souvislosti se svým předkem uvádí s odkazem na zjištění historiků, tyto skutečnosti nemůžou být bez dalšího důvodem pro aplikaci – svou povahou mimořádného – institutu obnovy řízení podle soudního řádu správního v situaci, kdy nejsou splněny další nezbytné podmínky pro jeho užití. NSS si je vědom, že s ohledem na rozhodnutí pozemkového úřadu a krajského soudu z roku 1997 se stěžovatel nemůže dále domáhat původních restitučních nároků. Zákonodárce však upravil obnovu řízení v soudním řádu správním tak, aby se do jinak pravomocně nastolené právní jistoty vztahů zasahovalo pouze ve zcela ojedinělých případech, které vymezil v § 114 odst. 1 s. ř. s. O takový případ nejde ve věci stěžovatele.

[11] Stěžovatel naznačil, že obecný soud může předložit věc Ústavnímu soudu; tuto svou poznámku však nijak nekonkretizoval, takže není ani zřejmé, které konkrétní ustanovení (soudního řádu správního) pokládá za neústavní a v jakém rozsahu. Sám NSS neshledal, že by užitá ustanovení byla v rozporu s ústavním pořádkem, a že by proto bylo namístě předložit věc Ústavnímu soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud ze všech výše uvedených důvodů zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 a 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 4. května 2017

Zdeněk Kühn
předseda senátu